

GAZETA LWOWSKA

PRENUMERATA:

Miejscowa miesięcznie: bez dostawy do domu 4-80 —
z dostawą 5-30 — Zamiejscowa miesięcznie z przesyłką
pocztową 5-30 — Zagranicą 7-00 zł.
P. K. O. 141.690.

WYCHODZI CODZIENNIE O GODZINIE 3-ej PO-
ŁUDNIU Z WYJĄTKIEM DNI POŚWIĄTECZNYCH

CENA NUMERU 20 gr.

Biura Redakcji i Administracji: pl. Smolki 3. I. p.
Telefon Redakcji 21-18, Administracji 21-17.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 do 12
Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte wolne od opłaty

Wojna bez wypowiedzenia i pokój bez wojny.

Pogranicze sowiecko-chińskie i położona nad nim część Mandżurji stały się terenem kroków wojennych, spowodowanych przez energiczną ofensywę rosyjską na terytorjum Mandżurji, mimo, że wojna nie została oficjalnie wypowiedziana. Wojska sowieckie w sile, jak powiadają, około 20 tysięcy ludzi zajęły Mandżuli, a potem Hailar wzdłuż linii kolejowej. Charbin znajduje się w odległości 700 klm. od terenu walk, jednakowoż sporadyczne głosy zastanawiają się nad ochroną cudzoziemców na tych terytorjach w razie dalszego przesuwania się walk w głąb terytorjum chińskiego.

Powodem konfliktu sowiecko-chińskiego jest, wiadomo, usunięcie personalu sowieckiego z kolei Wschodnio-chińskiej przez rząd Mandżurji, rezydujący w Mukdenie, i opanowanie tej linii przez Chińczyków. Rząd w Mukdenie powoływał się na to, że funkcjonariusze rosyjscy prowadzą propagandę komunistyczną na jego terytorjum.

Nastąpiły ostre noty i odpowiedzi. Niebezpieczeństwo rozpoczęcia się kroków wojennych stało się bliskie. Rządy Stanów Zjednoczonych i Francji interwenjowały w sprawie zażegnania konfliktu, ale kroki ich nie wydały rezultatów. Rozbijają się przedewszystkiem o opór Sowietów. Chiny bowiem zaznaczyły, że gotowe są do nawiązania układów. Moskwa natomiast oświadczyła, że najpierw Chiny muszą przywrócić status quo na kolei Wschodnio-chińskiej, a dopiero potem będzie można przystąpić do rokowań.

Na tych wymianach not i rozważaniach minęło parę miesięcy, w czasie których Sowiety zdołały wzmocnić znacznie swoje siły wojskowe nad granicą chińską. Od dłuższego czasu nadchodziły stamtąd wieści o drobniejszych starciach. Teraz natomiast rozpoczęła się regularna ofensywa sowiecka na terytorjum chińskim, mimo że nie poprzedziło jej wypowiedzenie wojny.

Rosjanie znajdują się, przedewszystkiem o ile o organizację armji chodzi, w bezwzględnej przewadze. Jakim celem służy akcja sowiecka? Znawcy stosunków zapewniają, że siły rosyjskie mimo wszystko są zbyt szczupłe, a rozpoczynająca się zima porą roku mało stosowną do przetrwania operacji wojennych w głąb Mandżurji, która jest bardzo trudnym terenem operacyjnym. Celem więc faktycznych kroków wojennych było zmuszenie Chin, względnie rządu w Mukdenie do spełnienia żądań sowieckich w sprawie kolei Wschodnio-chińskiej.

Dotąd pertraktacje w sprawie targu sowiecko-chińskiego prowadził centralny rząd chiński w Nankinie. Obecnie jednak szef tego rządu, generał Czang-Kaj-Szek dał władcy Mandżurji, Czang-Cu-Ljanowi, zupełne pełnomocnictwo do przeprowadzenia rokowań według swego uznania. Oznaczałoby to więc krok wstecz od realizacji hasła jedności państw. Chin, urzeczywistnianej przez rząd nankiński. Równie dobrze może to być manewr dyplomatyczny, aby wynik rokowań prowadzony w sytuacji dla Chin nie-

Aresztowanie urzędnika polskiego przez niemiecką policję kryminalną.

Bytom, 28 listopada. (PAT). Dnia 28 bm. o godz. 8 rano został aresztowany na peronie dworca kolejowego przez dwóch urzędników niemieckiej policji kryminalnej Antoni Liszka, kierownik polskiego pogranicznego Urzędu celnego w Rozbarku. Na wiadomość o aresztowaniu polskiego funkcjonariusza państwowego konsul generalny Rzeczypospolitej w Bytomiu zwrócił się niezwłocznie z interwencją do przydzium policji w Gliwi-

cach, żądając podania powodu aresztowania. Zastępca prezydenta policji zakomunikował, że Liszka aresztowany został pod zarzutem uprawiania szpiegostwa. Ze strony przydzium policji w Gliwicach oświadczone następnie, iż od wyniku przesłuchania wstępnego, które ma być dokonane 29 bm. przez sędziego zależeć będzie zwolnienie, względnie zatrzymanie Liszki w areszcie.

Wilhelm będzie mógł powrócić do Niemiec.

Berlin, 29 listopada. (AW). Rada państwa przyjęła nowy projekt ustawy o ochronie republiki i uspokojeniu życia politycznego, w którym oprócz nazwy dokonano również szeregu zmian. Mianowicie paragraf pierwszy zabraniający ekscesarzowi Wilhelmowi powrotu do kraju został usunięty. Również usunięty został paragraf ograniczający prawo pobytu i

osiedlania członków b. domów panujących. Tak więc dla ekscesarza Wilhelma droga powrotu jest otwarta. Również został przyjęty ustęp o uprawieniach ministrów, który zabrania im m. in. wykonywania jakichkolwiek bądź zajęć ubocznych, a więc i należenia do rad nadzorczych, albo administr. przedsiębiorstw przemysłowych.

Z ostatniej chwili.

Stan średni złoży hołd P. Prezydentowi Rzeczypospolitej.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 29 listopada. P. Prezydent Rzeczypospolitej, który wyjechał wczoraj do Spały, powraca do Warszawy w niedzielę i o godz. 12 w południe przyjmie hołd stanu średniego. Przedstawiciele stanu średniego zjadą się w niedzielę w stolicy na swój doroczny kongres. Delegacja kongresu

wręczy P. Prezydentowi adres 200-tu miast polskich. O godzinie 5-tej popołudniu odbędzie się na Zamku dekoracja Krzyżami Zasługi przeszło 100 osób wybitnych członków organizacji stanu średniego, poczem P. Prezydent podejmować będzie uczestników zebrania herbatką.

Lot Byrda do Bieguna Południowego.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 29 listopada. Z Warszingtonu donoszą: Komandor Byrd w towarzystwie trzech członków swej ekspedycji odleciał wczoraj samolotem z obozu »Mała Ameryka« z zamiarem

dotarcia do bieguna południowego. Podróż samolotu obliczona jest na dobę. Radjostacja samolotu utrzymywać będzie w czasie podróży stały kontakt z radjostacjami amerykańskimi.

korzystnej uznać w odpowiedniej chwili za nieobowiązujący.

Do niedawna rząd centralny w Nankinie znajdował się w sytuacji trudnej z powodu rokoszu marszałków Feng-Hu-Sjanga i Jen-Zi-Czana, oraz wybuchu buntu w Kantonie. Trudno zbadać, o ile wpływy i pieniądze rosyjskie odegrały rolę w ponownym choć mniejszym rozmiarom wybuchu walk domowych w Chinach. Obecnie walki na froncie Feng-Hu-Sjanga ustały, możliwe, że za cenę wysokich subwencji, udzielonych raz jeszcze chytremu wodzowi przez rząd centralny. W każdym razie sytuacja wewnętrzna w Chinach nie jest jeszcze wyjaśniona, a to stanowi atut w ręku Sowietów, które gwałtem chcą zmusić Chiny do spełnienia swoich żądań.

Jak z ostatnio otrzymanych telegramów wynika, akcja rosyjska dała chwilowo pełny sukces, gdyż rząd w Mukdenie zgodził się na przystąpienie

Konferencje u Premjera.

Warszawa, 29 listopada. (AW). Premier Świtalski przyjął wczoraj Ministra Rolnictwa Niezabytowskiego i Min. Reform Rolnych Staniewicza, z którymi odbył konferencję na temat zasadniczych wytycznych polityki rolnej. Poza tem przyjął Premier prezesa klubu BBWR. pos. Sławka.

Pierwsze posiedzenie Sejmu.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 29 listopada. Marszałek Sejmu Daszyński powraca jutro do Warszawy i zwołać ma pierwsze posiedzenie Sejmu na dzień 5-go grudnia o godz. 12-tej w południe.

Odczyt prof. Makowskiego.

Warszawa, 29 listopada. (AW). Staraniem Związku Filaretów odbędzie się w dniu 3 grudnia br. w sali Towarzystwa Hygienicznego odczyt prof. W. Makowskiego p. t. »Nowa Polska w Europie zachodniej«. Prelegent poruszy w tym odczycie zasadnicze zagadnienia aktualnej obecnie sprawy reformy ustroju. Jak wiadomo prof. Makowski jest prezesem sejmowej komisji konstytucyjnej i autorem noweli do Konstytucji, uchwalonej w dniu 2 sierpnia 1926. Broniąc wówczas przedłożenia rządowego prof. Makowski miał możliwość rozwijać parokrotnie swoje oryginalne poglądy ustrojowe.

Odroczenie Kongresu pracowników państw.

Warszawa, 29 listopada. (AW). Wobec osiągnięcia porozumienia między wszystkimi związkami urzędniczymi, na wczorajszym posiedzeniu postanowiono odłożyć termin kongresu pracowników państwowych z dn. 1 grudnia na dzień 8 grudnia br. W tym dniu wszystkie koła i oddziały organizacji wyślą swoich delegatów na kongres do Warszawy.

Katastrofa kolejowa w Baranowiczach.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 29 listopada. Na stacji kolejowej Baranowicze zderzyły się 2 pociągi towarowe. Kilkanaście wagonów zostało rozbitych, tor jest uszkodzony wobec czego komunikacja uległa kilkugodzinnej przerwie.

Ostatnie wiadomości giełdowe.

Lwów, 29 listopada. Na giełdzie pieniężnej zainteresowanie dla papierów procentowych, kursa utrzymane, usposobienie żywsze.

Na giełdzie zboż. sytuacja bez zmiany, usp. spok.

